

Maak nader kennis met BePork

Tekst en beeld: Franky De Letter

Per 1 januari 2021 werd het nieuwe kwaliteitssysteem BePork gelanceerd, een samengaan van Certus en CodiplanPLUS. Na een eerste aankondiging op 15 december 2020 via www.varkensbedrijf.be volgde de redactie afgelopen maand via Zoom de presentatie tijdens de digitale ABS Varkenscommissie ter zake gebracht door Liesbet Pluym, kwaliteitsadviseur voor Belpork, de vzw die het nieuwe systeem beheert.

Het initiatief is een streven naar meer efficiëntie inzake databeheer en certificatie. BePork is een basis waarmee je een ticket krijgt voor toegang tot zowel de binnenlandse als buitenlandse markt. Een generiek systeem doorheen de volledige varkensketen waarbij alle schakels van de keten betrokken worden waarop vervolgens de afnemers zich kunnen baseren. Het BePork-certificaat is een versmelting van het Certus- en CodiplanPLUS-certificaat. Met BePork kan je levend exporteren naar Duitsland; kan je ook altijd varkens leveren aan Belgische slachthuizen die exporteren naar Duitsland en zal je ook op de binnenlandse markt naar verdelers kunnen leveren.

“Die kunnen er dan wel nog steeds extra eisen bovenop zetten (zie in figuur 1 de rechtopstaande balken, red.) zonder dat dubbele controles nodig zijn. Bedoeling is immers dat de controles voortaan allemaal in één beweging worden uitgevoerd. Dus, dat je niet langer een controle krijgt vanuit een retailer én BePork”, stelde Liesbet Pluym bij wijze van inleiding. “In de eerste fase zal het een B2B-label zijn, een label dat we verkopen naar afnemers op de binnenlandse en buitenlandse markt. In een langetermijnsvisie denken we er wel aan BePork ook als basis voor charcuterieproductie te gaan gebruiken.”

De normen

BePork is gelijk aan Certus op een achttal normen na die geschrapt werden omdat ze ondertussen wetgeving zijn (bv. bepalingen rond bezettingsdichtheid en hokverrijking) of niet meer van toepassing zijn. In essentie is BePork dus Certus met aanpassingen op vier fronten: het antibioticabeleid, de salmonella-monitoring, de castratie onder verdoving en de duurzaamheidsmonitor.

Antibioticagebruik

Alle BePork-deelnemers zullen hun antibioticagebruik moeten registreren in het AB Register. Voor de Certus-certificeerden was dat al in orde; de CodiplanPLUS-gecertificeerden moeten hun antibioticagebruik uiterlijk tegen 1 september 2021 laten registreren. Pluym: “Het antibioticagebruik wordt vandaag sowieso al geregistreerd; maar wie dat in Sanitel-Med liet doen geeft best aan zijn bedrijfsdierenarts door dat hij nu in BePork stapt.”

Voortaan moet elk bedrijf één keer per jaar een bedrijfsgezondheidsplan opmaken. “Dit houdt in dat je uw bedrijf doorlicht naar bioveiligheid, antibioticagebruik, sterftepercentage, voorkomen van terugkerende ziektes, het vaccinatieschema, enz. We hebben vanuit BePork 8 parameters gedefinieerd die minstens geëvalueerd moeten worden. Hierover volgt een extra nieuwsbrief. De dierenartsen zijn hiervan reeds op de hoogte.”

Het bedrijfsgezondheidsplan – dat mag worden opgemaakt doorheen 2021, maar zeker klaar moet zijn tegen het jaareinde – zal digitaal tot stand komen in samenspraak met de dierenarts en blijft op het bedrijf. Pluym: “Als de auditor langskomt zal hij controleren of het plan er is en alles minstens geëvalueerd is.”

Wat de benchmarking van het antibioticagebruik betreft worden bedrijven die twee jaar na elkaar in het rood zitten voortaan ‘**alarmgebruikers**’ genoemd. “Zij **moeten bovenop het bedrijfsgezondheidsplan een aanvullend actieplan opstellen**. Dat moet wel nog worden opgeladen via het AB Register portaal.”

Salmonella-monitoring

Inzake salmonella-monitoring heeft BePork gekozen voor een bacteriologische analyse op lymfeknopen verzameld in het slachthuis. Pluym: “We doen dit overigens al sinds vorig jaar bij Certus. De kosten worden volledig gedragen door Belpork. Dat blijft zo, zodat de kost die voorheen met de serologie gepaard ging komt te vervallen.” Als veehouder moet je niets ondernemen voor deze nieuwe regeling. Dit wordt geregeld door het lab waarmee Belpork samenwerkt. Wordt er Salmonella gevonden, dan worden veehouder en slachthuis via een e-mail op de hoogte gebracht. “Maar er zullen verder geen maatregelen gevraagd worden op bedrijfsniveau”, zei Pluym. “Een positief varken zegt immers niets over de salmonella-status op uw volledig bedrijf. Die varkens worden ook niet afgekeurd.” Kortom, de nieuwe aanpak is een vereenvoudiging van de salmonella-aanpak op het niveau van de varkenshouder.

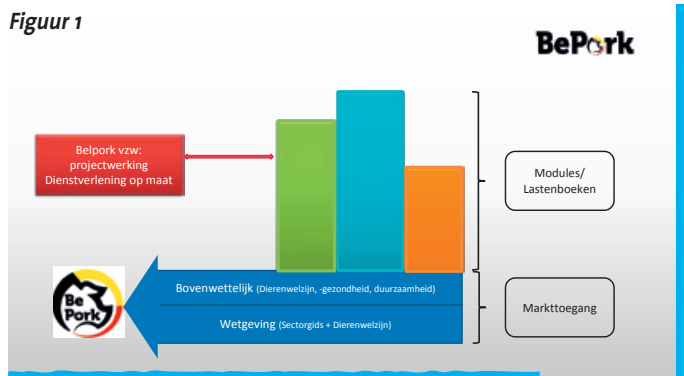
Biggencastratie

Zoals eerder gemeld is in Duitsland sinds 1 januari 2021 castratie onder pijnstilling en verdoving verplicht. Vandaar dat in het BePork-kwaliteitshandboek nu opgenomen is dat biggencastratie onder pijnstilling – wat al jaren het geval was – en onder verdoving moet gebeuren. Maar er is hierover op dit moment nog heel wat discussie, ook met de Deense en Nederlandse kwaliteitslabels. Vanuit QS zal er een positieve lijst worden opgesteld van de toegestane verdovingsmethoden. QS staat naar verluidt open voor meerdere alternatieven, en uit de BePork-bevraging naar de sector toe is gebleken dat verschillende schakels van de varkenskolom eerder voorstander zijn van lokale verdoving. Dit door gebruik te maken van een gel en de actie door de veehouder te laten uitvoeren. Dit standpunt werd afgelopen najaar toen er eindelijk een federale regering was, voorgelegd aan de bevoegde minister. Wordt vervolgd.

Duurzaamheidsmonitor

Dat is een checklijst waarop de leden kunnen aanduiden welke duurzame maatregelen ze nemen. In die checklijst worden maatregelen opgesomd die betrekking hebben op diergezondheid en dierenwelzijn, duurzaam energie- en watergebruik, impact op de omgeving en milieu, recyclage van stromen, enz. De duurzaamheidsmonitor werd eerst

Figuur 1

uitgewerkt door Agrofront voor de schakel van de primaire productie, maar zal ook nog ontwikkeld worden voor de andere schakels in de kolom (transport, slachthuis, uitsnijderij, verwerking). “Het zal naar analogie met de monitor bij Belbeef en IKM toestaan in kaart te brengen welke inspanningen op vlak van duurzaamheid door de sector reeds genomen worden en de evolutie hierin op te volgen”, aldus nog Liesbet Pluym in een aanvulling.

Praktisch

Net zoals voorheen bij Certus, maakt BePork gebruik van de databank Tracy voor de registratie van alle gebruikers: veehouders, transporteurs, slachthuizen, versnijderijen, vleeswarenfabrikanten en verkooppunten. Naar verluidt go procent van de varkenshouders vult de ‘vertrekfiche’ vandaag nog steeds op papier in. Opzet is deze op termijn volledig te digitaliseren. Momenteel wordt bekeken of bepaalde documenten (VKI werd genoemd) samengevoegd kunnen worden tot één digitaal document. Pluym: “We denken aan de ontwikkeling van een app voor de smartphone, maar willen Tracy eerst vanaf nul heropbouwen tegen 2023.”

Voor de CodiplanPLUS-gecertificeerden is het opmaken van de vertrekfiches nieuw. Liesbet Pluym verduidelijkte dat de vertrekfiche in principe opgemaakt moet worden bij elke levering van varkens, behalve als het een levering van varkens aan het buitenland betreft.

Voor de Certus-gecertificeerden kan iedereen meteen leveren aan alle

Voortaan moet elk bedrijf één keer per jaar een bedrijfsgezondheidsplan opmaken. Aanvullend moeten ‘alarmgebruikers’ van antibiotica een actieplan opstellen.

slachthuizen. Pluym: “De verschillende groeperingen van vroeger binnen Certus zijn niet meer van toepassing. Er is nu één groep ‘BePork’ gemaakt. Het is dus verleden tijd dat, als je aan een ander slachthuis wilt leveren, eerst moet aansluiten bij de groepering van dat andere slachthuis.” Noteer tevens dat het niet meer nodig is om het Certus-logo bij het kloppen voor te schuiven.

Belpork is een samenwerking opgestart met Codiplan vzw, de organisatie die de autocontrolegids en Codiplan Animal Welfare standaard (wetgeving rond dierenwelzijn) beheert. Pluym: “Beslist werd dat de controles bij veehouders niet langer in Tracy ingelezen worden, maar nu allemaal samen op éénzelfde plaats te weten: de Codiplan-databank. Voor de veehouder verandert er hier in de praktijk echter niets.”

Hoe deelnemen?

Voor een antwoord op deze vraag werd een duidelijk onderscheid gemaakt tussen CodiplanPLUS- en Certus-gecertificeerden (zie respectievelijk figuur 2 en figuur 3). Varkenshouders die beide certificaten hebben volgen de Certus-procedure.

Vanuit Codiplan

Wil je **niet deelnemen** dan zal je CodiplanPLUS-certificaat op 31 december 2021 beëindigd worden ongeacht de looptijd.

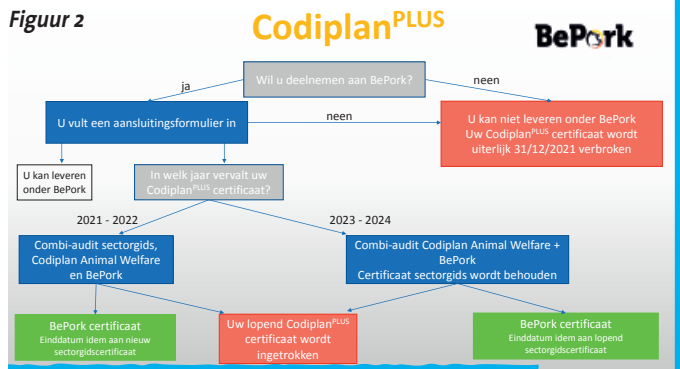
advertentie

Voor alle info: bel 056 673715
www.choice-genetics.com
www.ra-se.com

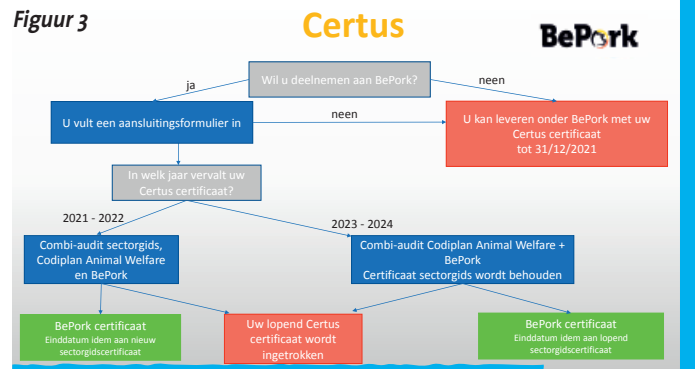
CHOICE
Caring for life

RA-SE GENETICS
EASY2MANAGE

Figuur 2

Figuur 3

Wil je **wel deelnemen** dan moet je een **digitaal aansluitingsformulier** invullen, te vinden op de website. Pluym: “Dat is nodig omdat wij uw gegevens niet zomaar mogen overnemen vanuit Codiplan vzw. Het is dus echt belangrijk dat u dit aansluitingsformulier indient, anders kan u niet leveren onder BePork en vervalt uw certificaat uiterlijk per 31 december 2021. Zodra we dit aansluitingsformulier ontvangen hebben zullen we u meteen onder BePork toevoegen. Wanneer u een BePork-audit zal krijgen is afhankelijk van het jaar waarin uw CodiplanPLUS-certificaat vervalt. Opzet is het hele systeem in twee jaar over te dragen. Wie een certificaat heeft dat vervalt in 2023 of 2024 zal daarom in de loop van 2021 of 2022 door zijn controleorganisatie gecontacteerd worden en zal een audit krijgen voor de nieuwe gids ‘Codiplan Animal Welfare’ en voor BePork. Het certificaat voor de autocontrole blijft behouden; daar verandert niks aan.”

Vanuit Certus

Wil je **niet deelnemen**, dan kan je toch leveren onder BePork, omdat de nieuwe normen ongeveer overeenkomen met de Certus-normen. Pluym: “Dat is ook de reden waarom alle Certus- gecertificeerden meteen in BePork werden opgenomen. Maar uw deelname wordt dan wel beperkt in de tijd tot 31 december 2021.”

Wil je **wel deelnemen**, dan moet je een **aansluitingsformulier** indienen. Als Certus werd je al sinds 01/01/2021 aan de BePork-groep toegevoegd en kan je dus onmiddellijk leveren. Wat volgt is functie van de einddatum van je Certus-certificaat. Pluym: “Tegen 31 december 2022 moet iedereen een certificaat hebben dat op een BePork-audit gebaseerd is.”

Vragen en antwoorden over bijvoorbeeld de overgangsregeling kan je op de website terugvinden onder FAQ (veelgestelde vragen).

Financiering

Met BePork is gekozen voor de ontwikkeling van een generiek systeem doorheen de volledige keten. Dus draagt iedereen ook financieel bij, wat bij Certus niet het geval was. Volgende groepen delen de kosten:

- de **mengvoederfabrikanten** vanuit BFA;
- de **slachthuizen** en de **uitsnijderijen**, waarbij elk aangesloten bedrijf een vaste bijdrage per jaar betaalt; voor de slachthuizen komt daar nog een variabele bijdrage per aangeboden varken bij;
- de **transportbedrijven** betalen een jaarlijkse bijdrage;
- de **certificatie-instellingen** betalen een basisbedrag en een bijdrage volgens afgeleverde certificaten;
- wat de **retail** betreft is het de bedoeling dat Belpork dienstverlening verzorgt. Pluym: “Belpork kan op maat het beheer doen van de bovenwettelijke extra eisen die zij er nog bovenop zetten. Daar moeten zij dus ook een bijdrage voor betalen.”
- voor de **de producentenschakel** wordt er een jaarlijkse bijdrage van 90 euro geïnd per BePork-gecertificeerd beslag. Pluym: “Die 90 euro vervangt elke voorgaande bijdrage. Daarvoor krijg je:
 - toegang tot AB Register – ontvangst bedrijfsrapporten – gebruik NRT-tool;
 - salmonella-onderzoek op lymfeknopen;
 - markttoegang tot de Belgische markt;
 - levering voor Meesterlyck productie;
 - levering levende varkens en vlees aan Duitsland (QS);
 - ingave controle en certificatie Codiplan-databank;
 - gebruik Tracy-databank (vertrekfiches, ledengegevens, certificatiegegevens).”

Voor meer informatie: www.belpork.be > activiteiten > belpork ←

advertentie